

MB
11971

Csehszlovákia

A NÉPMŰVELÉSI MINISZTERIUM MEGBÍZÁSÁBÓL.

KIADJA

A

MAGYAR FOTÓ DIA-OSZTÁLYA

BUDAPEST, 1952

MB 11971

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Növedéknapló
1952. év A / 8442 sz.

Felelős kiadó: Csongrádi István

10702.52/T. Révai-nyomda I. sz. telephelye, Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 34.
Felelős: Puskás Ferenc

Csehszlovákia

1. Százerek ünnepi felvonulása Prágában, a szomszédos baráti Csehszlovákia fővárosában. A békeszerető népek testvérisége mellett, a háborúra készülődő amerikai imperialisták ellen tüntetnek a csehszlovák dolgozók. A Nagy Szovjetunió legyőzhetetlen békétáborában sorakozik fel a cseh és szlovák nép is.

2. Vetített szöveg:

Csehszlovákia és Magyarország népeit az elnyomó uralkodó osztályok a multban elidegenítették egymástól.

A felszabadulás után egymásra talált a két nép. Egymást segítve építjük ma a szocializmust, a dolgozók egyre szebb jövőjét.

A szocializmust építő új Csehszlovákiát mutatja be ez a film, hogy ezáltal is közelebb hozza a két baráti ország népeit.

3. Északi szomszédunk Csehszlovákia a hatalmas Szovjetunió vezette békétábor egyik erős láncszeme. Területe egyharmaddal nagyobb, mint hazánké. Lakosainak száma: több mint 12 millió. Szomszédai: keleten a Szovjetunió, délen Magyarország és Ausztria, nyugaton Németország, északon Lengyelország. Csehszlovákia fővárosa: Prága.

4. Gyönyörű és jellegzetes cseh táj... «Igazi földi paradicsom» zengi a cseh himnusz. Mindez a szépség és gazdagság, melyet a hegy, a folyó és a hegy lábánál húzódó síkság nyújt természeti kincsével, a dolgozó népé lett.

5. Felejthetetlenül szép magas hegyormaival, várromjaival a Szlovákián végighúzó Vág völgye... A völgy hol szűkül, hol kitágul, csobogó patakok, ezüstcsillanású folyók váltakoznak. Háttérben a trencsényi vár romjait látjuk.

6. A Magas Tátra a Csorba tóval. A hegycsúcsokat hó borítja, a tó körül gyönyörű fenyveserdők és virágok pompáznak. A Csorba tó ezer méternél magasabban fekszik a tenger síne felett.

7. «Arany Prágának» nevezi a nép fővárosát. Valóban megilleti ez a jelző. Az előtérben a középkorból fennmaradt Károly-hídat látjuk. Háttérben a Hradcsin, a volt cseh kirá-

lyok vára. Most a dolgozó nép államának vezetői irányítják innen az új Csehszlovákia életét.

A Moldva folyó két partján elterülő főváros képe sokban emlékeztet Budapestre.

8. Vetített szöveg:

Amikor az első világháború végén összeomlott a népeket nemzeteket rabságban tartó Habsburgok trónja, az osztrák-magyar monarchia iparának $\frac{3}{4}$ része Csehszlovákiában maradt. Ez azt jelenti, hogy Csehszlovákia már megalakulásakor Európa egyik legfejlettebb ipari országa lett.

9. A tőke uralma idején az ipar fejlettsége, az ország kincsei a kapitalisták profitját növelték. A munkanélküliek serege pedig hiába várta, hogy kenyérhez jusson. Csehszlovákiában másfélmillió körül volt a munkanélküliek száma. A munkanélküli segély sem oldotta meg ezt a problémát.
10. A kommunisták már jóval a második világháború előtt felémelték szavukat a kormány politikája ellen. 1921 óta harcoltak a munkásság jogaiért. Egyre ismétlődő felvonulásokon tüntettek a kizsákmányolás minden megnyilatkozása ellen, amit mindig nagyarányú rendőrkészültség fogadott és igyekezett szétoszlatni. A Kommunista Párt indította el a harcot a fasiszmus ellen is.
11. 1938. szeptember... A Rudé Právó, a Kommunista Párt lapja Gottwald elvtárs, a párt főtitkárának felhívását közli, melyben leleplezte a haza, a nép ellenségeit s ellenállásra szólította fel Csehszlovákia dolgozóit. Ekkor már nyilvánvalóvá vált, hogy a nyugati imperialisták elárulták Csehszlovákiát. Hiába kötött Franciaország, Anglia szövetséget Csehszlovákiával, áldozatul dobták Hitlernek. Gottwald elvtárs hazaszeretettől átítatott szavakban mutatót rá, hogy a Szovjetunió felajánlotta segítségét az imperialisták által elárult országnak, de a csehszlovák burzsoá kormány ezt elutasította.
12. Így kerülhetett sor erre. 1939. március 15-re Hitler véreskezű terrorlegényei megszállták Prágát. A nyugati imperialisták és saját burzsoá kormányuk árulása következtében a hitleri fasisztáknak kiszolgáltatott nép tüntetéssel, ökölbeszorított kézzel tiltakozott a náci támadás és megszállás ellen.
13. A Kommunista Párt vezetésével hatalmas ellenállási mozgalomban egyesülve indult meg a harc a gyűlölt nácik ellen.

Az ellenállási mozgalom egyik vezetőjét, a szabadsághős Julius Fucsikot és az illegális Rudé Právó nyomdáját látjuk... Julius Fucsik író, a párt lapjának szerkesztője, a kommunista párt nagy harcosa volt. A fasiszták mindent elkövettek, hogy Fucsikot elpusztítsák. Sikerült elfogniok. Börtönbe vették, megkínozták, de a hős hazafi megtalálta módját, hogy börtönéből is harcra buzdítsa népét. A vérbíróság előtt bátran hirdette a szabadság eszméit. A nagy hazafit halálra ítélték és kivégezték. De igazzá vált, amit élete utolsó pillanataig is hirdetett: szabad lett a nép.

14. A véres náci terror Lidicét, a csehországi kis bányászfalut földig lerombolta. A lakosság tulnyomó részét lemészárolták. Hitlerék világá kürtölték, hogy Lidice elpusztítását a népi ellenállás megtorlásaként rendezték. A cseh nép ellenállása mégis egyre szélesebb körben terjedt.
15. A szlovák nép is fegyvert fogott. Partizánok vették fel a küzdelmet a gyűlölt nácik ellen. A szlovák nép ellenállása 1944. augusztusában fegyveres felkeléssé erősödött. Több hónapi hősi harcban a hegyekből leereszkedő partizánok súlyos károkat okoztak az ellenségnek. Gottwald elvtárs Moszkvából irányította a cseh és szlovák nép ellenállását.
16. Csehszlovák szabadságharcosokat látunk szovjet tankokon. A dicsőséges szovjet hadsereg egyre nagyobb területeket szabadított fel. Sok cseh és szlovák szabadságharcos küzdött a felszabadító szovjet hadsereg oldalán. Május 5-én, amikor a szovjet csapatok Csehszlovákia nagyrészét már felszabadították, Prága népe is felkelt a gyilkos náci bándák ellen.
17. 1945. májusában a nácik menekülnek Prágából. Menekülésük közben a történelmi nevezetességű óvárosházát is felgyújtották.

18. *Vetített szöveg:*

Rombolás, pusztítás, rablás, vér és halál jelezte a nácik csehszlovákiai gaztetteit.

A Hitler-banditák elleni harcokban 25.000 kommunista áldozta életét a szabadságért.

A Gestapo és az SS. pribékjei 60.000 hazafit hurcoltak el megsemmisítő táborokba.

- 19.** Sztálin elvtárs parancsára Rybalkó marsall tankosztagai vonultak be Prágába, felszabadítva Csehszlovákia fővárosát. A nép mindenütt szeretettel fogadta és forrón ünnepelte Sztálin hős fiait.
- 20.** 1945. május 9. . . . Boldog ünneplésre sorakozott fel Prága népe. Zászlókkal, virágokkal várták a felszabadító, dicsőséges szovjet hadsereg bevonulását.
- 21.** Klement Gottwald elvtárs, a Csehszlovák Kommunista Párt elnöke a csehszlovák függetlenségi küzdelem rendíthetetlen harcosa. Gottwald elvtárral az élén, a párt indította el a Szovjetunió által felszabadított ország újjáépítését.
- 22.** A népé lett a föld . . . Négy és félmillió hold föld került a dolgozó parasztság tulajdonába. A tőkések és nagybirtokosok Csehszlovákiájában a termelőterület 46 százalékát a földesurak bitorolták.
- 23.** 1945. októbere . . . A nép a kapitalistákra mért újabb csapást ünnepli Prágában. Államosították a bankokat, villamosüzemeket, valamint a nagyüzemek túlnyomó részét.

24. *Vetített szöveg:*

A felszabadulás első idejében a burzsoá pártok igyekeztek részt venni az ország vezetésében és a reakciót ismét uralomra akarták juttatni. A dolgozó tömegek, a munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek zöme, a nemzeti arc vonal élenjáró pártja, a Kommunista Párt köré tömörült s a legnagyobb áldozatokat hozta a népi demokrácia megszilárdításáért.

25. 1946. október 28 . . .

A világszerte ismert Skoda-gyár dolgozói köszöntik a kétéves tervet, amely Gottwald elvtárs vezetése alatt a kommunista párt kezdeményezésére indult. Országszerte örömmel fogadták az újjáépítési tervet. A lelkes munkások holdogan kezdtek a terv valóráváltásához. A kétéves terv végén a termelés színvonalát 10 százalékkal magasabbra emelték, mint amilyen 1937-ben volt.

26. Lidicét, a nácik által porig rombolt községet is újjáépítette a csehszlovák nép. Lidice örök figyelmeztetés a fasiszták barbárságaira, gyilkosságaira. A fasiszmus ellen, bármilyen

álarcban is jelentkeznek: harcolni kell! A fasizmus és imperializmus elleni küzdelem minden békeharcos feladata.

27. Lángokban egy államosított gyár... Az amerikai imperialisták és hű szövetségeseik a csehszlovákiai nagytőkések, a jobboldali szociáldemokratákkal szabotázscelekményeket követtek el.

28. *Vetített szöveg:*

A kapitalisták különféle eszközökkel kísérelték meg, hogy visszaszerezzék a hatalmukat. Ellenforradalmat szerveztek, hogy veszélyben forgó jövedelmüket megmentseék. Az amerikai imperialisták úgy vélték, hogy Csehszlovákia a demokratikus tábor leggyengébb láncszeme és külső segítséggel ki tudják szakítani a béketáborból. Tévedtek: összeesküvéseiket a párt sorra leleplezte.

29. 1948. február... Tüntetés a reakció ellen a prágai Venceltéren.

«Pusztuljon az ellenség!» — követelte minden becsületes csehszlovák dolgozó. Tömegtüntetésekkel felelt a nép a reakciónak, amely kezébe akarta kaparintani a Csehszlovák Köztársaságot, hogy újból a nagytőke igájába hajtsa a dolgozókat.

30. 1948. februárjában Prága népe előtt tartott beszédében Gottwald elvtárs elmondotta, hogy Csehszlovákia dolgozói a kommunista párt vezetésével meghiusították a belső és külső reakciónak azt a kísérletét, hogy államcsiny útján megdöntsék a népi demokratikus rendszert.

Csehszlovákia történelmében 1948. februárja a dolgozó nép győzelmét jelenti a reakció felett, de egyben az imperialisták nagy vereségét is jelenti.

1948. győzelmes februárja óta a párt a munkásosztály vezette dolgozó nép szilárdan tartja kezében a hatalmat.

31. 1948. októberében a dolgozó nép határtalan örömmel üdvözölte az ötéves terv beindulását. Szerke az országban hatalmas feliratok hirdették: Klement Gottwald elvtárrsal a szocializmus építéséért. Ez a csehszlovák ötéves terv főcélja. Célja továbbá a munka termelékenységének fokozásával tovább emelni a városok és falvak dolgozóinak életszínvonalát és növelni az ország ipari erejét.

32. A csehszlovák öt éves terv során olyan hatalmas szocialista városok épülnek, mint Nova Huta, a nehézipar egyik fellegvára. Egyes üzemekben már folyik a termelőmunka. 1952-ben a nehézipar termelése csaknem 40 százalékkal lesz magasabb, mint az 1951-es év termelése volt.
33. Barátunk és szövetségeseink, a Csehszlovák Köztársaság dolgozói hatalmas lendülettel építik a szén és acél szocialista óriásait, a kohóipari kombinátokat. Itt a kuncsicei Gottwald kohóművek egy részletének képét látjuk. 1953-ban ezekben az üzemekben már teljes erővel folyik majd a termelés.
34. Óriási épülő vasmű az osztravai ipari központban. Csehszlovákia könnyűipara multban is az elsők között állt, mert a kapitalista gazdálkodás, a tőkés profithajhászása ezt fejlesztette. A nehézipar fejlődése háttérbe szorult, pedig Csehszlovákiában a nehézipar fejlődésének megvoltak az alapjai.
- Ha arra gondolunk, hogy hazánk átalakulásában mit jelent a nehézipar megteremtése — Sztálinváros, Inota és a többi ipari centrum —, elképzelhető, hogy az eredetileg is ipari országban, mint Csehszlovákia, milyen méretű és erejű a szocialista tervgazdálkodás következtében a nehézipar fejlődése.
35. Hatalmas kohók az ipari centrumban. Az öt éves terv célkitűzése szerint átalakul az egész csehszlovák ipar. Alapja a nehézipar lesz, tehát erősen fokozzák a kohászat termelését. 1953-ban a kohászat termelése másfélszerese lesz az 1948-as év termelésének. A felemelt öt éves terv végén a nehézipar termelése 230 százalékkal emelkedik.
36. A híres vitkovicei öntőében acélt csapolnak. Csehszlovákia kohászati dolgozói rendkívül ügyelnek a minőségre, a mellett leszorították az olvasztás idejét, úgyszólván selejtmentesen dolgoznak. Az öt éves terv végére másfélszer annyi lesz az acéltermelés, mint amennyi 1950-ben volt.
37. Az Egyesült Acélművek hengerdéje. A cseh ipar ma már nagyszerű golyóscsapágyakat, könnyűipari nyomdai és irodai gépeket szállít. A csehszlovák dolgozók találmányainak, újításainak eredményei a magyar ipar fejlődését is elősegítik. 1953-ra a csehszlovákiai gépipari termelés a háborúelőt-

- dinek négyszeresére növekszik. Ez jelentősen emeli majd a külkereskedelmet is.
38. A szén az ipar kenyere... Az Osztrava-Karvini szénmedence bányatechnikusai a «Donbasz» szovjet szénfejtőgép kezelését tanulják. A Szovjetunió szakadatlan segítségét éppen úgy érzi Csehszlovákia dolgozó népe, mint ahogy érzik a magyar dolgozók. A csehszlovákiai ötéves terv végén már 60 «Donbasz»-gép működik majd az osztravai szénmedencében.
39. Modern gépekkel folyik a szénfejtés egyre több bányában. Üzembe helyezték az első, sűrített levegővel hajtott kanalazógépet. Ez óránként 12 ember egy napi munkáját végzi el. A felemelt ötéves terv szerint 1953-ra a széntermelés az 1948. évvel szemben 55 százalékkal emelkedik.
40. Ilyen duzzasztógátak épülnek Csehszlovákiában. Csehszlovákia vízienergiáját 1 millió lóerőre becsülik, ennek csak 14 százalékát használták fel; fokozott kihasználása csak a szocialista gazdaságban kezdődött.
41. Hatalmas turbinát szerelnek. A villamosenergiatermelés fokozása képezi a csehszlovák tervgazdálkodás egyik legfontosabb feladatát. A több villamosenergiatermelés jelentékenyen hozzájárul a csehszlovák ipar átalakulásának meggyorsításához.
42. A prágai «Lenin» (volt Skoda) gyárban futószalagon készülnek a gépkocsik. A csehszlovákiai gyártmányú Skoda-autó egyike a legjobb terepjáró kocsiknak, könnyen bírja a hegyi utakat. Tartósságuk mellett izléses kivitelűek. Sokat szállítanak külföldre. Hazánkban is egyike a legismertebb közlekedési eszköznek. A tervgazdálkodás keretében hatféle gépkocsit gyártanak Csehszlovákiában.
43. Készül a motorkerékpárosok és versenyzők büszkesége, a világhírű «Jáva». A világon mindenütt, nálunk is, jól ismerik a dolgozók a csehszlovák gyártmányú motorkerékpárt. 1953-ban Csehszlovákiában naponta háromszáznál több motorkerékpárt készítenek.
44. A brünni Zbrojovka gyárban a traktor is futószalagon készül. A traktorok és a mezőgazdasági gépek gyártása nagymértékben segítette elő a csehszlovákiai mezőgazdaság szo-

cialista fejlődését. A csehszlovák munkások jól tudják, hogy minél több traktort, mezőgazdasági gépet gyártanak, annál hatékonyabban könnyítik meg a dolgozó parasztság életét, munkáját.

45. Egy brünni gyár fonodája.

A csehszlovákiai textilmunkások nyolcvan százaléka állandó munkaversenyben van. A textilgyárakban napról-napra születnek új kimagasló eredmények. A nők között igen sok a sztahanovista és az újtó.

46. A Gottwaldovi cipőgyár egyik részlege. A zlini Bata-műveket, a csehszlovák nép nagy fiáról, Gottwald elvtársról nevezték el. Futószalagon készül a sokmillió pár cipő. 1948-ban hatvan millió pár cipőt gyártottak Csehszlovákiában. 1953. végén már kilencven millió pár kerül ki évente a gyárakból. Csehszlovákia cipőexport terén a világon a harmadik helyen áll.

47. A hermaneci papírgyár egyik műhelye. Korszerű papírgyártás folyik Csehszlovákiában. Az ország területének harminc százalékát erdő borítja, így a cellulóze bőségesen biztosítja a papírgyártást. A magyar papírszükséglet egy részét is a csehszlovákiai papírgyárak fedezik.

48. Modern cukorgyár. Ezekben a tartályokban már párolással sűrítik a folyékony cukrot. Amikor nálunk néhány évvel ezelőtt gyenge volt a cukorrépa termés, a csehszlovák dolgozók cukorküldeménnyel segítettek a nehézségeket áthidalni. Az ötéves terv végére 40 százalékkal több cukrot termel Csehszlovákia, mint amennyit 1948-ban állítottak elő.

49. Nézzük ezt a képet... Csak kevesen gondolnak arra, hogy ez a netolicei malom egyik része. A malommunkások újjítása volt az üvegcső rendszerű malomberendezések építése. A malom üvegcsövei tűzbiztonságosak, tökéletesen megfelelnek a higiéniai követelményeknek, nagyszerűen beváltak.

50. A cseh üvegcézők remeke ez a kristálytál. Az ősrégi cseh üveg- és porcelánipar világhírű. A múltban azonban az ólomkristályokat, finom porcelánokat csak a gazdag emberek vehették meg, a dolgozók legfeljebb a kirakatokban látták.

51. Ez egy új csehszlovák gyár központi épülete. Csehországban és az egyre iparosodó Szlovákiában korszerű.

napfényes, világos gyárépületek létesülnek. A gyárak falait csaknem teljesen hatalmas üvegtáblákból állítják össze. De a csehszlovák üvegből nemcsak a belső szükségletre jut, hanem bőven exportálják is.

52. Az előbb látott gyár egyik ragyogó munkaterme. A szocializmust építő országokban, így Csehszlovákiában is a legfőbb érték az ember. Új, korszerű, egészséges munkahelyekkel biztosítják a jó munkafeltételeket. A tágas, levegős műhelyek fokozzák a munkakedvet.
53. Vaclav Svoboda Prága legkiválóbb esztergályosa a brünni munkásoknak és a prágai diákoknak mutatja be munkamódszerét. Átvették a szovjet tapasztalatokat. A párt irányításával kiszélesítették a szocialista munkaversenyt.
54. Ruzsena Hlubkova fiatal mozdonyvezetőnő sok szeretettel gondozza gépét. A csehszlovák nők hatalmas mértékben veszik ki részüket a szocializmus építésében. Nagy sikereket érnek el a munka arcvonalaiban. A nők tízezrei állnak be a termelőmunkába.
55. Jarmila Borárosova, az egyik csehországi villanyerőtelep daru kezelője. 28 éves, egy gyermek anyja. Nincs az országnak olyan munkaterülete, hol a nők ne dolgoznának. Számos nehéz iparágban a férfiakat túlszárnyalják munkateljesítményeikkel.
56. Fejlett ipara után bemutatjuk Csehszlovákia mezőgazdaságát is. A szovjet segítség lehetővé tette Csehszlovákia mezőgazdasági terméshozamának fokozását. Aratáskor a Szovjetuniótól kapott kombájnok járnak már egyes járások területét. A kombájnokhoz rádióleadót és felvevőt szereltek. Ennek segítségével értesülnek a kombájnvezetők arról, hogy hová kell menniük aratni.
57. Aratógépek munkában... A csehszlovákiai Egységes Földműves Szövetkezetek földjein már mindenütt gépek aratnak. Az öt éves terv végére 30 százalékkal emelik a búza- és rozsterületeket.
58. Fejés villanygéppel egy állami gazdaságban. A mezőgazdaság korszerűsítésével párhuzamosan az állattenyésztést is fejlesztették. A szovjet tapasztalatok alapján az állattenyésztés terén is bevezették a gépesítést. Különösen a szövetkeze-

tek érnek el kitünő eredményeket. A szocialista nagyüzem módszerek teszik lehetővé, hogy 1953-ban az állattenyésztés értéke megegyezzen annyira emelkedjen, mint 1948-ban volt.

59. Barátságos este a Horna Nova Veszi-i Egységes Földművelésügyi Szövetkezet kultúrotthonában. Az Egységes Földművelésügyi Szövetkezet azonos a mi termelőszövetkezeteinkkel. Csehszlovákiában a megművelt földterület 30 százaléka már a szocialista szektorhoz tartozik.
60. Prága iparnegyedének új házait látjuk. Csehszlovákia rohamos fejlődése természetesen kifejeződik a lakosság életszínvonalának gyors emelkedésében is. Gyönyörű, egészséges, kényelmes otthonok épülnek szerte az országban. Hogy képet alkossunk a csehszlovákiai lakásépítkezésekről, elég közzé töltnünk, hogy az ötéves terv alatt közel ötvenmilliárd koronát fordítanak lakásépítkezési célokra. Mintegy 139,000 lakásépítés épül.
61. Új házak épülnek a Vág völgyében. A háború előtt Szlovákia lakossága 28 százalékát képezte Csehszlovákia összlakosságának. Ipari termelése viszont csak 8 százalékát tette ki az egész ország ipari termelésének. Hiába volt gazdag a földje, hegyei és folyói természeti kincsekben, a hazai burzsoázia megakadályozta iparosodását. A szlovák munkások és parasztok arra kényszerültek, hogy a cseh gyárakban és a kulákok földjén éhbérért dolgozzanak, vagy kivándoroljanak. Szlovákia ipara most nagyméretű fejlődést mutat. A Szlovákiai Statisztikai Hivatal 1951. évi jelentésében közölte, hogy az ipari termelése három és félszeresére lett az 1937. évinek. A Vág völgyében új ipari városok alakulnak, és az iparosítással egyidejűleg így gondoskodnak a munkások új otthonairól.
62. A gyermekekről is messzemenően gondoskodik a nép állama. Üzemi bölcsődében szeretettel gondozzák a dolgozók gyermekeit. Az ötéves terv végére már 642,000 hely lesz a csehszlovákiai bölcsődékben és napközi otthonokban. Ezek a nagyszerűen berendezett gyermekparadicsomok teszik lehetővé, hogy az anyák nyugodtan dolgozhassanak és keresetükkel hozzájáruljanak családjaik fokozottabb jólétéhez.
63. Lenin főiskola Bratislavában, Szlovákia fővárosában...
A régi Csehszlovákiában a cseh burzsoázia gyarmatként

kezelte Szlovákiát. A dolgozók gyermekei számára alig volt lehetőség a tanulásra.

Ma a párt a legmagasabb fokú iskolák kapuit is kitérte előttük. Bányászok, kovácsok, textilmunkások, cipőgyári dolgozók és dolgozó parasztnok gyermekei tanulnak itt. Itt nevelkedik a köztársaság új, népből jövő értelmisége.

4. «Tanulni, tanulni, tanulni.» Lenin elvtárs a tanulást döntő feladatnak tűzte a fiatalság elé. Most Csehszlovákia fiatalsága is lelkesen hajtja végre ezt a nagyszerű feladatot. Egy parasztfjúsági továbbképző akadémia hallgatóit láthatjuk, mikroszkópiái vizsgálatot végeznek... Az akadémián a parasztfjók a szovjet tapasztalatok és tudományos módszerek alapján tanulnak. Tudásukat hazájuk mezőgazdaságának fejlesztésére használják fel.
5. A prágai Nemzeti Színház. A kulturális színvonal emelkedését az országoshírű intézmények fejlődése mellett a vidéki színházak, hangversenyek szaporodása jellemzi. Az öt éves terv óriási összegeket fordít kulturális célokra.
6. Milos Sádlo gordonkaművész hangversenyez. A cseh zenekultúra régi hagyományokra tekint vissza. A fővárosban május-júniusban «Prágai tavasz» elnevezés alatt nemzetközi zenei fesztivált rendeznek. A szovjet és a népi demokráciák küldöttei itt ismerkednek meg a legjobb csehszlovák zeneművekkel, legjobb művészekkel és zenekarokkal.
7. A prágai Vrsovicei fűtőház dolgozói festeni tanulnak... A nép állama gondoskodik arról, hogy egyetlen tehetség se kallódjék el. A legkiválóbb festőművészek felkeresik az üzemeket, a mezőgazdasági szövetkezeteket. A felfedezett tehetségeket rendszeresen oktatják.
8. Az Írószövetség dobrisi kastélyának parkjában Anaeska Grolva, aki az Egységes Mezőgazdasági Szövetkezetben dolgozott, egyik legújabb novelláját olvassa fel. A munkás- és parasztszármazású fiatal írók, komoly értékei a csehszlovák irodalomnak, részükre tanfolyamot rendez a Csehszlovák Írószövetség. A fiatal írók új műveiket itt meg is vitatják.
9. A csehszlovák filmgyártás világviszonylatban is egyre jelentősebb... Jelenetet mutatunk be az «Új harcosok születnek» című nagyszerű csehszlovák filmből, amely hazánkban is nagy sikert aratott.

- 70.** Sportbemutató. A csehszlovák sportolók a sport számos ágában nemzetközi sikereket érnek el. Csehszlovákiában igen nagy gondot fordítanak a testnevelésre. Az ötéves terv alatt felépítik a Tyrs testnevelési főiskolát, emellett 1000 tornatermet, közel 3 ezer gyakorló- és játszóteret, mintegy félszáz uszodát és 20 testnevelési központot létesítenek.
- 71.** A gyönyörű Karlovy Vary. Csehszlovákia fürdői világhírűek. Az úri világban csak a gazdagoknak adatott meg, hogy a gyógyfürdőket igénybevegyék. Ma ezek a fürdők a szakszervezetek kezelésében a dolgozók üdülését szolgálják. Karlovy Variban tartják meg évenként a nemzetközi filmbemutatókat.
- 72.** Trenčénteplícen is a dolgozók üdülnek. Az ötéves terv végére évenként fokozatosan mintegy félmillióra emelkedik az üdültetésben részesülő dolgozók száma.

73. Vetített szöveg:

Csehszlovákia és Magyarország kapcsolatait baráti egyezmények fűzik még szorosabbá.

74. 1949 június...

Rákosi elvtárs Gottwald elvtárrsal a Csehszlovák köztársaság és a csehszlovák kommunista párt elnökével beszélget a magyar kormányküldöttség prágai fogadásán. A Szovjetunióval kötött barátsági szerződés után hasonló egyezményeket kötöttünk a baráti népi demokráciákkal is. «Az új szerződéssel — mondotta — Rákosi elvtárs — a magyar és csehszlovák nép együttműködésének új korszaka kezdődik. Ez az együttműködés hozzájárul a világbéke megerősítéséhez. Vállvetve dolgozunk majd együtt a népek nagy tanítójának, Sztálinnak szellemében.»

- 75.** A baráti segítségnyújtás ragyogó példáját mutatták a csehszlovák dolgozók az Inotzei, November 7 Erőmű világmossági berendezésének elkészítése és szerelése során. Szakembereket, mérnököket, szerelőket küldtek el hozzánk, hogy hatalmas békeművünk a November 7-i Erőmű, minél hamarabb termelhesen. Az avatási ünnepségen a magyar dolgozók lelkesen köszöntötték a csehszlovák munkásokat, akiknek nagy részük volt abban, hogy az Erőmű három egysége idő előtt megkezdhette működését. A csehszlovák szakemberek nem-

csak az erőmű munkálataiból vették ki részüket, hanem tapasztalataikat is átadták a magyar dolgozóknak.

76. Az inotai November 7 erőmű építése során sok munkahős-tett született. A Szabad Nép 1952 április 9-i számában egy cikk jelent meg, melyben ezeket olvashattuk:

A hatalmas kazánok hőszigetelését a cakovicei Teplotech-na vállalat itt nálunk dolgozó munkásai végzik Frantisek Moravec vezetésével. A 3-as blokk kazánfalazási munkálatait úgy végezzük el — írták május 1-i felajánlásukban — hogy a magyar elvtársakkal végzett közös munka eredményeként határidő előtt április 30-ig a kazán szigetelése befejezést nyerjen. Ennek érdekében teljes erőfeszítéssel dolgozunk.

77. A szocialista mezőgazdaság építése terén is segíti egymást a két testvéri nép. A szlovákiai szenci állami gazdaság és a dászentmiklósi állami gazdaság versenyszerződést kötött. A gyűlésen a két nép közös útjáról beszéltek a felszólalók. Az elnökségi asztal feletti felirat azt hirdeti, hogy a «Csehszlovák állami gazdaságok szocialista munkaversennyel harcolnak a békéért».

78. 1951 november . . .

Révai József elvtárs népművelési miniszter és Viliam Siroky miniszterelnökhelyettes, külügyminiszter Prágában aláírják a csehszlovák-magyar kultúregyezményt.

Mint Révai elvtárs mondta: «E szerződés újabb bizonyítéka, kifejezője országaink békepolitikájának, mert aki a népek kulturális közeledésén munkálkodik, az a békén munkálkodik.»

79. A csehszlovák néphadsereg népi táncsoportja Magyarországon bemutató előadást rendezett.

A katonai művészek a magyar dolgozók és a néphadseregünk katonái előtt cseh és szlovák népi táncokat mutattak be. Szerplésük nemcsak sok gyönyörűséget szerzett a magyar közönségnek, hanem megerősítette baráti kapcsolatainkat.

80. A két szomszéd ország dolgozóinak barátságát fűzi szorosabbra a kölcsönös üdültetés. Kovács Gábor sztahanovista, Mesiner István kiváló munkás, Csapó András újtó jó munkájuk jutalmaként Marianske Laznéen üdültek. A legjobb csehszlovák dolgozók pedig a Balaton partján nyaraltak.

- 81.** Mészáros Gyula, Gál Imre és Bogdány Antalné magyar sztahanovisták sétára indulnak a Tátrában. Munkájuk kiérdemelt jutalmaként, a szakszervezeti csereüdültetéssel kerültek ők is a Tátra egyik pompás üdülőjébe.
- 82.** A magyar és csehszlovák ifjúság békétüntetése a komáromi Duna hídnál. Ez az ünnepség híven tükrözi a csehszlovák és magyar nép őszinte, igaz barátságát. A testvéri csehszlovák néppel szilárdan állunk a nagy Sztálin vezette békefronton.
A két ország ifjúsága Sztálin, Rákosi és Gottwald elvtársak képeivel, a két nemzet zászlói alatt vonult fel a békegyűlésre.
- 83.** MIR szót írták ki menetükben a békétüntetésen résztvevők Prága főutcáin. A MIR szó azt jelenti: béke.
Csehszlovákia és Magyarország dolgozó népe közösen küzd a béke megvédéséért.
- 84.** Az imperialista gaztettek ellen tüntetnek a csehszlovák bányászok a potroki bányauzem előtt.
Csehszlovákia népe harcosan, izzó gyűlölettel fejezi ki megvetését az atom- és baktérium-politikusok aljas becstelenségei ellen.
A csehszlovák dolgozók a békétábor tántoríthatatlan harcosai.
- 85.** Csehszlovákiának harcokban kipróbált edzett, a népért, hazájáért a legnagyobb áldozatra kész, erős hadserege van.
Az újjászületett csehszlovák néphadsereg: újípusú hadsereg. A tisztek és legénység egymással összeforrvá, a dolgozó nép békeakaratóból erőt merítve, védik hazájukat, a dolgozók munkájának eredményét. Kemény őrtállói a világ béketáborának.
- 86.** Gottwald elvtárs, a baráti Csehszlovákia nagy vezére monddotta: «Békés építőmunkával összhangban fogjuk folytatni külpolitikánkat, amely a béke megőrzése és a köztársaság függetlenségének biztosítására irányul... A Szovjetunióon kívül, szilárdítani fogjuk barátságunkat, fejleszteni fogjuk politikai kapcsolatainkat a népi demokráciákkal, amelveket hozzánk hasonlóan a Szovjet Hadsereg szabadított fel s amelyek hozzánk hasonlóan a szocializmust építik.»

VÉGE.

